

เด็กกับการลดความเสี่ยงภัย ทำอะไรได้มากกว่าผู้ใหญ่คิด

หากจะเปรียบสังคมคือ "จักรยาน" คันหนึ่ง ที่ก่อร่างสร้างขึ้นจากผู้คนในสังคม หลากหลายเชื้อชาติ แตกต่างด้วยศาสนาและการดำเนินชีวิต กลไกในการขับเคลื่อนจักรยานก็คงมาจากผู้ใหญ่ที่เปรียบเสมือนกับ "เฟืองตาม" ส่วนเด็กก็เท่ากับ "เฟืองขับ" ที่คอยช่วยกันหมุนเพื่อขับเคลื่อนจักรยานให้ทะยานไปข้างหน้าได้ด้วยดี เฉกเช่นเดียวกันกับผู้คนในสังคม ที่ไม่ว่าจะเป็นผู้ใหญ่หรือเด็กก็ล้วนต้องช่วยเหลือค้ำจุนกันอยู่เสมอ ทั้งในยามที่สังคมมีความปกติสุข และในยามที่สังคมเกิดภัยพิบัติต่างๆก็ตาม

ในยุคสมัยที่สังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบันนี้ ภัยร้ายต่างๆได้เกิดขึ้นมากมายไม่เว้นแต่ละวัน โดยเฉพาะ "ภัยพิบัติ" ที่มีผลกระทบต่อสังคมอย่างมหาศาล ขณะที่ผู้ใหญ่ต่างช่วยกันเร่งแก้ไขปัญหาภัยเหล่านี้ ผู้ซึ่งถูกมองข้ามไปคือ "เด็ก" อาจจะช่วยดูมิภาวะ ความสามารถ ทำให้ผู้ใหญ่มักจะมองเราว่าช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ สมควรได้รับการปกป้องดูแลอยู่ตลอดเวลา ซึ่งแท้ที่จริงแล้ว เราก็เป็นส่วนหนึ่งที่อยากจะดูแลปกป้องและรักษาสังคมของเราเช่นกัน หากข้าพเจ้าเป็นเด็กคนหนึ่งที่รักและห่วงใยสังคมที่ข้าพเจ้าอยู่ สิ่งที่ข้าพเจ้าจะทำเป็นอันดับแรก ก็คือการตระหนักถึงขีดสุดของความสามารถของตัวเอง ข้าพเจ้าเองว่ามีความพร้อมที่จะทำได้มากแค่ไหน ทราบถึงขีดจำกัดเพื่อจะได้ช่วยเหลือสังคมได้อย่างเหมาะสม โดยข้าพเจ้าจะหมั่นติดตามข่าวสารอย่างสม่ำเสมอ สังเกตความผิดปกติ และเตรียมความพร้อมในการรับมือกับภัยต่างๆ และหากพูดถึงการลดความเสี่ยงภัย ข้าพเจ้าก็จะช่วยเหลือสังคมในการรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อป้องกันภัยพิบัติ เช่น การช่วยเก็บขยะเพื่อไม่ให้ขยะไปอุดตันท่อระบายน้ำ มีจิตสำนึกต่อสถานที่สาธารณะเวลาที่เดินทางไปเที่ยวสถานที่หรืออุทยานต่างๆ ไม่จุดไฟ ตักเตือนผู้ที่สูบบุหรี่ และในยามที่สังคมเกิดภัยพิบัติ ในฐานะเด็กคนหนึ่ง ข้าพเจ้าจะช่วยเหลือสังคมได้โดยการช่วยดูแลคนชรา เด็กเล็กๆ ช่วยทำอาหาร ดูแลอำนวยความสะดวกในเรื่องต่างๆเท่าที่จะสามารถทำได้ ในฐานะเด็กคนหนึ่งข้าพเจ้าอาจไม่สามารถหยุดยั้งภัยพิบัติ แต่ข้าพเจ้าช่วยป้องกันได้ ข้าพเจ้าอาจไม่สามารถช่วยรักษาผู้บาดเจ็บ แต่ข้าพเจ้าพร้อมที่จะเป็นแรงใจให้ได้เสมอ และข้าพเจ้าอาจไม่สามารถทำหลายๆสิ่งที่เป็นข้อจำกัดของเด็กได้ แต่ข้าพเจ้าไม่สามารถเมินเฉยต่อสถานการณ์เลวร้ายต่างๆในยามเกิดภัยพิบัติได้เช่นกัน ในบางครั้งยามคับขันแม้ข้าพเจ้าจะไม่สามารถช่วยเหลือสิ่งใดได้เลย แต่ข้าพเจ้าก็จะไม่ทำตนที่เป็นที่เดือดร้อนแก่ผู้อื่น เชื้อพังคำตักเตือนของผู้ใหญ่ ช่วยเหลือไม่ได้แต่ก็จะไม่เป็นภาระ ในยามที่ผู้คนในสังคมประสบกับภัยร้าย เกิดความสูญเสียทั้งด้านร่างกายและที่สำคัญคือจิตใจซึ่งบางครั้งเป็นการจากไปอย่างไม่มีวันหวนกลับคืน แม้ข้าพเจ้าจะไม่สามารถเรียกร้องสิ่งเหล่านั้นกลับคืนได้ แต่สิ่งหนึ่งที่ข้าพเจ้าและเด็กคนอื่นๆสามารถทำได้คือการสร้างความสุขทางใจให้กับสังคม เพราะในยามนั้นทรัพย์สินเงินทองก็ไม่สามารถเยียวยาบาดแผลในใจของผู้คนได้ การสร้างความสุขทางใจ เช่น การอ่านหนังสือนิทาน หนังสือธรรมะ เล่นดนตรี ร้องเพลง หรือกิจกรรมที่สร้างความสนุกสนานรื่นเริงใจต่างๆเพื่อผ่อนคลายความตึงเครียดที่เปรียบดั่งมรสุมชีวิตในชีวิตของคนๆหนึ่งให้สูญสลายไป นั่นแล คือการเสริมสร้างความสุขในยามที่สังคมเกิดภัยพิบัติ

แม้ว่าเฟืองตามจะมีขนาดใหญ่กว่าเฟืองขับ แต่หากไร้ซึ่งเฟืองขับจักรยานก็ไม่สามารถที่จะเคลื่อนที่ได้ ขณะที่เฟืองขับซึ่งมีขนาดเล็ก ทว่าสำคัญ แต่หากไม่มีเฟืองตาม ก็ยากที่เฟืองขับจะสามารถเคลื่อนจักรยานให้เดินหน้าต่อไปได้ ทุกสรรพสิ่งล้วนต้องเกี่ยวพันซึ่งกันและกัน ข้าพเจ้าไม่อาจปฏิเสธความจริงที่ว่าข้าพเจ้าและเด็กคนอื่นๆยังดูแลตนเองได้ไม่ดีนักเมื่อเทียบกับการดูแลของผู้ใหญ่ แต่สิ่งที่เรามุ่งมั่นและมีความตั้งใจที่จะทำคือการช่วยเหลือสังคมในยามที่เกิดภัยพิบัติ แม้จะเป็นสิ่งเล็กๆน้อยๆ แต่ข้าพเจ้าและเด็กทั้งหลายก็พร้อมที่จะทำอย่างเต็มที่เพื่อจะเป็นอีกแรงหนึ่งที่จะนำพาสังคมให้รอดพ้นจากวิกฤตการณ์อันเลวร้ายให้ได้ในที่สุด